

(Текстът е публикуван първоначално в: "Изворът на живота" - сборник с доклади от семинари на Библейски колегиум, проведени в гр. Несебър, декември 2009 и 2010 г., С., 2011, с. 137–153.)

„Раздели хляба си с гладните, и скитниците сиромаси заведи у дома си...”
(Ис. 58:7)

Те са прокудени от домовете си. Далече от роднините си. Заспиват под чужда стряха, ако въобще има такава. Децата им нямат играчки и приказки, нямат топло легло. Отминалият 20-ти век се описва като „век на бежанците", едва ли новият 21 ви ще бъде по-различен. Войни, бедствия, гонения по политически причини карат хиляди хора да напуснат домовете си и да станат бежанци. Други напускат страната си, за да търсят по-добър живот. Без дом, без семейство – те стават цифри в статистиките на службите за бежанци и в статистиките на комисията на ООН. Днес по света има над 35 милиона бежанци (повече от населението на Канада), като повече от половината от тях са деца. Според определението на ООН бежанец е лице, което „при основателни опасения от преследване по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политически убеждения, се намира извън страната, чийто гражданин то е, и не може да се ползва от закрилата на тази страна, или не желае да се ползва от такава закрила поради тези опасения".¹

Написано от д-р Стефка Кънчева-Михайлова
Събота, 23 Март 2013 10:13

Особено уязвими са децата-бежанци. Всеки ден някъде на планетата деца се превръщат в бежанци. Те бягат от домовете си, защото животът им е застрашен. Ако имат късмет, успяват да си вземат някоя любима книга, играчка или мече... Понякога децата-бежанци побягват само с мечтите си.² Потресавашо звучат думите на Садако Огата, върховен комисар на ООН за бежанците в периода 1990–2000 г.: "Знаете ли, че стотици хиляди деца си лягат гладни всяка вечер? Или че само едно от осем е ходило на училище? Повечето от тези деца никога не са ходили на кино, на игра в парка, още по-малко – в музей. Много от тях растат зад бодливата тел или в изолирани лагери. Те никога не са виждали крава или куче. Твърде голям брой от децата-бежанци си мислят, че зелената трева е нещо за ядене, а не е за игра на воля и тичане. Децата-бежанци са най-тъжната част от моята работа..."³

Според терминологията на ООН се прави разлика между бежанци, разселени хора и мигранти в зависимост от това, каква е причината те да напуснат страната си. Разселените хора (подобно на бежанците) са принудени да напуснат домовете си поради преследване, война или други заплахи, но за разлика от бежанците остават в страната си. Икономическите мигранти са хора, които напускат своята страна на произход единствено по икономически причини, в търсене на по-добри материални условия за живот.⁴ За разлика от бежанците мигрантите имат свободата да се върнат по домовете си, когато пожелаят, защото, въпреки че може да са много бедни, животът им не е застрашен.

Миграцията е част от историята на човечеството. Хората винаги са мигрирали от едно място на друго заради работа, по-добър живот или за да оцелеят. В последните години Европа е залята от мигранти. Особено сложен е въпросът с имигрантите и бежанците в Южна Европа (Гърция, Италия, Испания) като миграционна зона за африканските страни. Те идват в страната-приемник със своите надежди и страхове. Често обаче не успяват да се адаптират, остават отхвърлени и неразбрани. Продължават живота си в затвореното "гето" на чуждите, а оттук се заражда опасността от омраза, тероризъм, напрежение между местното население и мигрантите – сериозните проблеми, пред които се изправя Европа днес.

Световната история познава не една бежанска вълна. Още в края на 19 в. европейската колонизация на Африка причинява конфликти, актуални и днес: милиони напускат и продължават да напускат домовете си, прогонени от граждански войни. В началото на 20-ти век арменският геноцид води до огромна бежанска вълна, руската революция и последвалата я гражданска война карат 1 500 000 руснаци да напуснат родината си, гражданската война в Испания (1938 г.), Втората световна война – коствала живота на милиони и оставила милиони бежанци, раждането на Израел и окупацията на Палестина – конфликт, който взема своите жертви и до днес, окупацията на Тибет от Китай (1959

Написано от д-р Стефка Кънчева-Михайлова
Събота, 23 Март 2013 10:13

г.), Арабско-израелската война (1967 г.), Камбоджа, Виетнам, освободителната война в Бангладеш, войните в Афганистан, Руанда, Южна Осетия, конфликтите в бивша Югославия... Имена, цифри, статистики, познати ни от новините, зад които се крие човешка трагедия.

България също познава отблизо трагедията на бежанците – в края на 19-ти и началото на 20 в. страната ни преживява няколко бежански вълни, причинени от политическите и военните кризи, разтърсили Балканите от 1877 до 1944 г.

Църквата и мигрантите

Църквата не остава безразлична пред лицето на този проблем. Именно религиозните институции са тези, които трябва да работят за човешките права на мигрантите и особено на бежанците. За Църквата най-авторитетната мотивация, караща я да проповядва респект и приемане на мигрантите и особено на бежанците в тяхното човешко достойнство, се намира на страниците на Свещеното Писание...

[\(Виж целия текст от тук\){jcomments off}](#)